

המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות (ע"ר) THE ISRAEL NATIONAL INSTITUTE FOR HEALTH POLICY RESEARCH

קול קורא מיוחד להגשת הצעות בנושא: סקירה שיטתית (systematic review): השקעה בבריאות התושבים ברמה המוניציפלית: תועלת והמאמץ הנדרש

תהליך והנחיות כלליות

סעיף 52 (2) של חוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד (1994) קובע את תפקידי מועצת הבריאות וביניהם: מעקב אחר ביצוע החוק, עריכת מחקרים, סקרים וחווות דעת מקצועיות. המטרה העיקרית היא ללוות את ביצועו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי ולהעריך את השפעתו על שירותי הבריאות בישראל, איכותם, יעילותם ועלותם. **המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות** נקבע על ידי מועצת הבריאות כגוף האחראי לביצוע המטלות הנ"ל.

רשויות מקומיות בישראל משקיעות בבריאות תושביהן, על ידי הקמת תשתיות פיזיות לאורח חיים פעיל, קידום תזונה נכונה, צמצום עישון במרחב הציבורי, מיקוד באוכלוסיה המבוגרת, וכדו'. ההשקעה היא לא אחידה; וברור כי עם השקעה נוספת ניתן לעשות יותר בכל רשות מקומית.

המכון הלאומי לחקר שירותי בריאות ומדיניות הבריאות מעונין לבחון את התוצאים של מאמצים כאלה לעומת ההשקעה הנדרשת. הננו מבקשים לבחון במתודולוגיה נכונה מחקרים שהתייחסו לשאלה של השקעה ביחידות מוגדרות גאוגרפית, ע"י רשות מקומית (או מחוזית, או המקבילות להן) בבריאות התושבים, עם דגש על אורח חיים בריא (אך לא רק).

הננו מבקשים לקבל הצעות לסקירה שיטתית (systematic review) המתייחסת לנושא. על הסקירה לכלול את כל המחקרים, בארץ ובעולם, ששאלו האם מאמץ של רשות מקומית (או המקביל לה) הובילה לשיפור במדדי תהליך ובמדדי תוצאה; מה היה המאמץ שנדרש; ומחקרים שבחנו את היעילות והעלות של מאמצים מקומיים לעומת מאמצים במסגרות רחבות יותר (של מדינה, מחוז וכדו'). נצפה להכללה של מחקרים השוואתיים של מסגרות שונות; אך גם למחקרים שבחנו שינויים באותה מסגרת לפני ואחרי יישום ההתערבות. נבקש פירוט של סוג המאמץ; הערכה של ההשקעה/עלות; ופירוט של התוצאים. ככל סקירה שיטתית, גם זו צריכה להתחיל בפרוטוקול מפורט. גם בפרוטוקול וגם בסיכום הסופי, המסגרות, המאמצים והתוצאים הרלוונטיים לישראל צריכים לקבל דגש מיוחד.

ההצעות ייבחנו עפ"י השיטות המוצעות; מיומנות החוקרים המגישים (נצפה שבצוות יהיו חוקרים עם ניסיון מוכח בסקירות מובנות; וחוקרים עם ניסיון בחקר הנושא עצמו); והרלוונטיות לישראל. לתקציב המוצע יהיה משקל בהחלטה הסופית – הערכתנו היא כי 6-8 חודשי עבודה נדרשים לעבודה כזו.

**מועד אחרון להגשת הצעות מלאות:
יום ראשון, 1.11.2026 שעה 15:00**

מוזמנות הצעות למחקרים שיוסיפו ידע שיוכל לשמש את קברניטי מערכת הבריאות הישראלית בתהליך קבלת החלטות וקביעת מדיניות.

הערכת הבקשות ותיעדופן יעשו בתהליך של PEER REVIEW כאשר ההחלטה הסופית נתונה בידי ועדת מחקר של המכון. גובה התקציב המבוקש מהווה גורם בעל משקל בתהליך השיפוט.

תקצירים של כל המחקרים שהסתיימו מתפרסמים דרך קבע באתר המכון. בידיעת החוקר האחראי, המכון יוכל לפרסם או לעשות שימוש אחר בדוחות הסופיים של המחקרים שמומנו על ידו, למעט פירסום מדעי בספרות המקצועית. מעת לעת, חוקרים שהצעותיהם אושרו יתבקשו להציג את ממצאיהם בפורום מתאים של המכון, במהלך המחקר או לאחר סיומו.

א. מי רשאי להגיש הצעת מחקר?

1. מגיש המחקר הינו החוקר האחראי (ראה סעיף 3 למטה). רשאים להגיש הצעות מחקר חוקרים שהם לפחות בעלי תואר שני עם תזה או בעלי תואר MD, העובדים במוסד מדעי מוכר בישראל.
2. מוסד מדעי לצורך זה הוא כל מוסד אקדמי המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, בית-חולים, קופת-חולים, משרד ממשלתי, רשות מקומית וכיו"ב, ובלבד שיעסוק במחקר ושתהיה לו ישות מיוחדת (רשות מחקר או קרן מחקרים) שתנהל את כספי המענק בתקציב נפרד ומבוקר ותהיה אחראית בפני המכון בכל הנושאים המנהליים והכספיים.
3. למחקר יכול שיהיו חוקרים ראשיים (לא יותר משניים) וחוקרים שותפים (לא יותר מארבעה). אחד מן החוקרים הראשיים יגיש את ההצעה והוא יהיה **החוקר האחראי**. החוקר האחראי יחתום לצד מורשי החתימה של רשות המחקר על כל מסמכי המענק ויהיה אחראי על המחקר בפני המכון הלאומי לכל דבר ועניין.
4. **לתשומת ליבכם:** באחריות החוקרים לוודא מול רשות המחקר שהינם רשאים להגיש הצעת מחקר מטעם המוסד.
4. חוקר מחו"ל – יכול להיות רשום בהצעת המחקר כחוקר ראשי שני או כחוקר שותף. המכון אינו מממן עבודה הנעשית בחו"ל.
5. החוקר האחראי לא יצא לשבתון ולא יעדר מעבודתו במהלך המחקר לתקופה שתעלה על 3 חודשים מבלי שיוודע על כך מראש למכון וקיבל את אישורו.
6. החוקרים כולם אינם רשאים למשוך משכורת, כיסוי הוצאות אישיות או כל תשלום אחר ממענק המחקר.

ב. קיום מנחים למסגרות הזמן והתקציב:

גובה המענק המבוקש מהווה גורם בעל משקל בתהליך השיפוט. מחקר יתוכנן למסגרת זמן של עד שנה וחצי ובהיקף תקציבי של 50,000 ₪ עד 150,000 ₪. מסגרת זו היא כללית בלבד. הן התקציב המבוקש והן לוח הזמנים הנדרש לביצוע המחקר חייבים להיות מנומקים היטב בגוף ההצעה, כדי לאפשר את בדיקת הצדקתם והתאמת סעיפי התקציב לרכיבי הפעילות המוצעת.

ג. אופן הגשת ההצעות ותהליך אישורן

את ההצעה המלאה יש להגיש בפורמט **WORD** עד לתאריך **1.11.2026 בשעה 15:00** באמצעות הקישור [כאן](#)

הנחיות לכתיבת בקשת התקציב בטופס ההצעה המלאה:

1. הערות והנמקות חשובות מאד בתהליך אישור התקציב ולכן הן צריכות להיות מפורטות ככל האפשר.
2. אין לכלול בתקציב סעיפים עבור שכר או הוצאות אחרות של החוקרים (הראשיים והשותפים).
3. אין לכלול בתקציב רכישה של: ציוד קבוע, מחשבים, תוכנות מחשב, ספרות מקצועית, סקירת ספרות, הוצאות טלפון, הוצאות עריכה ופרסום, השתתפות בכנסים (בארץ ובחו"ל), הוצאות כיבוד וכיו"ב.
4. בפנייה **לקבלני משנה** יש לצרף הצעת מחיר הכוללת מפרט מדויק של הזמנת העבודה (כגון: שיטת איסוף הנתונים, גודל מדגם וכו').
5. במידה והתקציב כולל תשלום עבור **שימוש במאגרי מידע**, יש לנקוב בשמותיהם של מאגרי המידע, מקור הרכישה ולהגיש הצעת מחיר כמקובל לגבי ספקי חוץ.
6. **הוצאות נסיעה** (בארץ ובתחבורה ציבורית בלבד) לצרכי המחקר יש לכלול בתוך סעיפי כוח אדם כחלק משכר העבודה ולא בסעיף נפרד.
7. במידה ותוצאות המחקר יתקבלו כפרסום מדעי בכתב עת מבוקר עמיתים, ישתתף המכון **בהוצאות הפרסום** בסכום של עד \$ 2,200 (בכפוף להמצאת חשבונית מתאימה). אי לכך, אין צורך לבקש הוצאות לפרסום בהצעת התקציב.

8. אנא ראו בטבלה למטה את גובה העלות לקרן של השכר החודשי המומלץ ע"י המכון במחקרים הממומנים על ידו. חריגה ממסגרות אלה דורשת הנמקה ברורה ומפורטת.

השכלה/כישורים	עלות לקרן, שכר חודשי, ש"ח
ללא תואר/חוקר זוטרי	7,000
בוגר תואר ראשון	8,000
בוגר תואר שני	12,000
בוגר תואר שלישי	15,000
PhD עם מומחיות ייחודית	20,000

9. יש ליידע את המכון על כל בקשת מענק שהוגשה, או שמתוכננת הגשתה למוסדות אחרים בעתיד.

10. המכון הלאומי מודע לאפשרות שבמהלך ביצוע המחקר יתעורר הצורך בביצוע שינויים בתקציב המתוכנן. כל שינוי מחייב בקשה מנומקת בכתב ומראש. לא יאושרו שינויים תקציביים בדיעבד.

הליך ההערכה המדעית וחתימת החוזה:

1. ההצעות המלאות תעבורנה להערכה מדעית על ידי עמיתים בישראל ו/או בחו"ל.
2. לאחר קבלת חוות הדעת של המעריכים תחליט ועדת המחקר אם לאשר את הבקשה או לדחותה. חוות הדעת, במלואן או בחלקן, תעבורנה אל החוקרים לידיעה ו/או לתגובה, הכל לפי העניין. במקביל תערך בדיקת עומק של התקציב המבוקש.
3. בכל שלב של התהליך תיבחנה ההצעות על פי הקריטריונים הבאים:
 - א. התאמת שיטות המחקר ופירוטן.
 - ב. כישורי החוקרים, האמצעים העומדים לרשותם והתאמתו של מוסד המחקר.
 - ג. גובה התקציב המבוקש והתאמת רכיביו לתוכנית המחקר.
 - ד. המקוריות של המחקר ותרומתו הסגולית לגוף הידע ולמתודולוגיה של חקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות.
 - ה. תרומתו של המחקר לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, להערכת יישומו של החוק ולקידום מטרותיו.
 - ו. מידת היותו של המחקר בסיס לקבלת החלטות על ידי קובעי מדיניות הבריאות ומבצעה.
 - ז. תרומתו האפשרית של המחקר לפיתוח שירותי הבריאות בישראל ולשיפור איכותם.
4. בכל מקרה בו נדרש **שיתוף פעולה** עם מוסדות אחרים (לשם קבלת נתונים או כל צורך אחר) יש לצרף להצעה המלאה אישור על כך מהגורם המוסמך במוסד האחר.
5. בכל סטייה ממתווה המחקר (כגון שינוי ל"ז", גודל המדגם או שיטות המחקר) יש לקבל אישור של המכון בכתב ומראש.
6. כל התכתבות בין החוקרים למכון תעשה על ידי החוקר האחראי או רשות המחקר באמצעות דואר אלקטרוני בלבד. מסמכים מצורפים יש לסרוק. כתובת דוא"ל: nihp-r@israelhpr.health.gov.il
7. לאחר אישור התכנית המדעית והתקציב יחתם הסכם לביצוע המחקר. על ההסכם יהיו חתומים:
 - א. מטעם המכון הלאומי: מורשי החתימה.
 - ב. מטעם המוסד: החוקרים ומורשי החתימה של רשות המחקר/ הנהלת המוסד בו עובד החוקר האחראי.

לוח הזמנים למחקרים שאושרו

מועד תחילת המחקר יהיה לא יאוחר משלושה חודשים לאחר מועד חתימת ההסכם. החוקר האחראי ו/או רשות המחקר יודיעו למכון על תאריך זה בדואר האלקטרוני.

דוחות ביניים (מדעי וכספי) של מחקרים פעילים יוגשו במחצית משך תכנית המחקר לפי לוח הזמנים שאושר על ידי המכון הלאומי.

דוחות סופיים (מדעי וכספי) של מחקרים פעילים יוגשו בסיום המחקר, לפי לוח הזמנים שאושר. איחור בהגשת הדוחות יחשב כהפרת תנאי החוזה, אלא אם התקבל על כך אישור מראש.

בקשה לדחיית המועד להגשת דוח ביניים או דוח סופי מעל 3 חודשים צריכה להיות מלווה בדוח התקדמות מדעי וכספי מעודכן למועד הבקשה.

בנוסף, המכון רשאי לדרוש דוח התקדמות ודוח כספי בכל שלב משלבי המחקר לפי שיקול דעתו, תוך התראה סבירה.

בכל פרסום של המחקר, לרבות פרסומים שלא בספרות המקצועית, החוקרים מתחייבים לציין כי המחקר בוצע במימון המכון הלאומי ומתקציב מועצת הבריאות.